

ÇOCUĞUM İLK OKULA HAZIRMI? ÇOCUĞUMUN İLKOKULA HAZIR OLDUĞUNU NASIL ANLARIM?

Okul olgunluğu; çocuğun okulda kendisinden beklenenleri başarılı bir şekilde yerine getirmeye hazır olması , okul eğitimini başaracak gelişimsel düzeye gelmesidir.

Gelişmiş birçok ülkede okula başlama uzman denetiminde ve aile ve çocuk ile birlikte kararlaştırılarak verilmektedir. Almanya, Avusturya, Belçika' da , Fransa'da zorunlu okula başlama yaşı 6, İngiltere ve İsrail'de zorunlu eğitim yaşı 5, Finlandiya'da ve Danimarka'da 7, Amerika'nın çeşitli eyaletlerinde de değişmektedir.Ülkemizde ise 6 yaşını dolduran çocuklar ilköğretim okullarına başlatılmaktadır. Çocuğun okula başlama yaşı, olgunluğu ile paralel olmalıdır. Kimi çocuklar bu olgunluk düzeyine 5 yaşında ulaşabilirken, bazı çocuklarda bu 8 yaşı bulabilir.

Kent merkezlerinde yuva ve anaokullarına devam eden çocukların böyle kurumlara **devam edemeyen** akranlarına göre daha erken "okul olgunluğu" kazanabildikleri görülmektedir. Yanı sıra mali güçlüklerinden ötürü bir okulöncesi kuruma gönderilemeyen bir çocuk, duyarlı ebeveyni sayesinde ilgili etkinlikleri içeren yayın ve kitaplarla kendisine özenle zaman ayrılarak okul olgunluğu açısından diğer akranlarına yetişebilmektedir.

Aşağıda okul olgunluğunda önemli olan gelişim alanlarını ve **değerlendirme** basamaklarını inceleyerek çocuklarınızı daha yakından tanıyabilir; ilköğretime hazır olup olmadıklarını anlayabilir gerekir ise uzmanlardan yardım alabilirsiniz?

Çocuğum İlkokula Hazır mı? Çocuklar; psiko-motor, bilişsel, sosyal ve duygusal olarak çok yönlü gelişim gösterirler.

PSİKO-MOTOR GELİŞİM: Küçük kasların ve büyük kasların motor gelişimini içerir.

72. ayını tamamlamış çocukta **küçük kasların motor** gelişim ölçütleri:

- 1.Düğüm atabilir, fiyonk yapabilirim.
2. 20 sn içinde 10 adet nohutu bir kutuya atabilirim.
- 3.Anahtarla kapı kilidi açabilirim.
- 4.Nokta nokta verilen bir resmin noktalarını birleştirebilirim.
5. Altı kısımlı bir adam resmi çizebilirim.
- 6.İsmimi, soyadımı yazabilirim
7. 1'den 10'a kadar rakamları kopya edebilirim.
- 8.Daire, kare, dikdörtgen, üçgen şekillerini çizebilirim.
- 9.Dikey, yatay, eğik, eğri çizgileri çizebilir, kopya edebilirim.
- 10.Şekillerin sınırını taşırmadan boyayabilirim.
- 11.Basit labirent bulmacaları tamamlayabilirim.
- 12.Yardım görmeden bir kağıdı 20-30 cm kesebilirim.
13. 6 kısımlı bir adam resmi çizebilirim.
- 14.Su gibi akıcı maddeleri bir kaptan diğerine boşaltabilirim.
15. Verilen sıralamaya göre(renk, büyüklük gibi..) ipe boncuk dizebilirim.
16. Tahta çekiç ile tahtaya çivi çakabilirim.

72. ayını tamamlamış çocukta **büyük kasların motor gelişim** ölçütleri :

- 1.Tek ayağımın üstünde 10 sn durabilirim.
2. 5 kez üst üste sekerek sıçrama hareketi yapabilirim.
3. Sözel yönlendirmelere göre değişik hızlarda ve değişik yönlerde doğru yürüyebilirim.
4. Parmak uçlarıma basarak iki metre kadar koşma hareketi yapabilirim.

5. 5 kez üst üste eğilerek dizimi büküp kalkabilirim.
6. Öne doğru takla atabilirim.
7. Kendime atılan küçük bir topu ellerimle tutabilirim.
8. Basit bir müziğin tempo ve ritmine uyarak dans edebilirim.
9. Ayaklarım tutulduğunda ellerimin üzerinde 2 metre kadar yürüyebilirim.
10. Koşarken yerden nesnelere toplayabilirim.

BİLİŞSEL GELİŞİM: Algılama, dil ve kavram alanındaki gelişimleri içerir.

72 ayını tamamlamış çocukta **algılama gelişimi** ile ilgili ölçütler şunlardır:

1. 10-12 kadar ana ve ara rengi tanıyabilir ve bunları eşleştirebilirim.
2. Resimleri gölgesi ile eşleştirebilirim.
3. İki değişik ses arasından aynı ve farklı olan sesi seçebilirim. (zil sesi, telefon sesi gibi)
4. Görmesem bile tanıdığım bazı sesleri tanımlayabilirim. (akan su sesi, araba sesi ?)
5. Gözlerim kapalı iken 2-3 metrede yapılan bir gürültünün yönünü (uzak, yakın, ön, arka, yan..) ayırt edebilirim.
6. Dokunarak sıcak, soğuk, ılık nesnelere ayırt edebilirim.
7. 1 den 20'ye kadar olan rakamları tanıyabilir, dokunarak nesnelere sayabilirim.
8. 1'den 10'a kadar olan sayılarla toplama ve çıkarma işlemleri yapabilirim.
9. Nesnelere sıra içindeki pozisyonunu birinci, ikinci, üçüncü olarak isimlendirebilirim.
10. İki yarımdan ve dört çeyrek parçadan bir bütün oluşturabilirim.
11. Bir günü sabah, öğle, akşam olarak algılayabilir, dakika belirtmeden tam saatleri söyleyebilirim.
12. Sıra ile haftanın günlerini sayabilirim.
13. Aynı anda birbirini takip eden 2-3 emri yerine getirebilirim. ("Suyu mutfaktan al, sonra bana getir ve **yanıma** otur" gibi..)
14. Anlatılan bir öyküdeki detayları hatırlayabilirim.
15. Sebep -sonuç ilişkilerini kurabilmeye başlamışımıdır.
16. Günlük yaşamda kullandığımız para birimlerini tanıyabilirim.

72 ayını tamamlamış çocukta **dil gelişim** ölçütleri:

1. Adımı, soyadımı söyleyebilirim.
2. Ailemdeki kişilerin isimlerini söyleyebilirim.
3. Telefonumu ve ev adresimi söyleyebilirim.
4. Devletimin adını, yaşadığım şehrin adını, doğum yerimi söyleyebilirim.
5. Altı-sekiz kelimelik cümleleri kurabilir ve söylendiğinde tekrar edebilirim. ("Biz bugün anneyemizle birlikte dışarıda yemek yiyeceğiz." gibi..)
6. Günlük yaşantımı anlatabilirim.
7. Niçin sorusunu açıklayarak cevaplayabilirim.
8. Zıt anlamlı somut kelimeleri söyleyebilirim. (şişman-zayıf, sert-yumuşak gibi)
9. Zıt anlamlı soyut kelimeleri söyleyebilirim. (ağır-hafif, gece-gündüz gibi.)
10. Yer ve hareket tarif edebilirim. (Nerede ve nasıl hareket ettiğini anlatabilir.)

72 ayını tamamlamış çocukta **kavram gelişimi** ölçütleri:

1. Büyük- küçük kavramlarını tanıyabilir, pek çok zıt kavramı tanıyabilir, bilir.
2. Sağımı, solumu bilir, yer bildiren direktifleri algılayabilir.
3. En az ve en çok un anlamını bilir.

- 4.Nesneleri büyüklük, genişlik ve uzunluk özelliklerine göre sınıflandırabilirim.
- 5.Sekiz bloğu büyüklüklerine göre dizebilirim.
6. Ağırlıkları tahmin edebilirim.(Portakalın cevizden daha ağır olduğu gibi..)
- 7.Tek ve çift olanları ayırt edebilirim.
- 8.Üç-beş kartlık bir olay sıralaması anlatan resimleri, olay sıralamasına uygun bir şekilde sıraya dizebilirim.

SOSYAL-DUYGUSAL GELİŞİM

72. ayını tamamlamış çocukta **sosyal- duygusal gelişimle** ilgili özellikler:

- 1.Günlük programın başlangıç ve bitiş zamanını anlayabilirim.
- 2.Basit alış-veriş işlerini yapabilirim.(Ekmek almak, gazete almak gibi)
- 3.Kendim ile ilgili kızgınlık, mutluluk, sevgi gibi duygularımı belli ederim.
- 4.Bir oyun için gerekli kuralları anlayabilir, o kurallara uyabilirim.
- 5.Sosyal kuralların nedenlerini anlayabilirim.
6. Mantık dışı korkularım olabilir.
- 7.Davranışlarımın büyükler tarafından beğenilmesine çok önem veririm.
- 8.Sakin ve sessiz durmakta zorlanırım.
- 9.Zaman zaman alıngan olabilirim.
- 10.Küçük çocukları ve hayvanları çok severim.

ÖZBAKIM BECERİLERİNİN GELİŞİMİ

72 ayını tamamlamış bir çocukta **özbakım beceri** ölçütleri şunlar olmalıdır:

- 1.İnsanların yaşamak ve sağlıklı kalabilmek için nelere ihtiyacı olduğunu bilir ve isimlendirebilirim. (Yiyecek, su, barınacak yer, jimnastik yapma, hastalanınca hastaneye gitme)
- 2.Elbiselerimi ıslatmadan yüzümü yıkayıp, kurulayabilirim.
- 3.Saçlarımı tarayıp, dişlerimi fırçalayabilirim.
- 4.Tuvaletimi yalnız başıma yapabilirim.
- 5.Sofra kurallarına uygun yemek yiyebilirim.
- 6.Düğmelerimi ilikleyip çözer, kendi başıma giyinip soyunabilirim.
- 7.Hapşırınca elimle ağzımı kapayabilirim.
- 8.Trafik ışığı olan yerde karşıdan karşıya emniyetli bir şekilde geçebilirim.

ÖZEL TURA ANAOKULU REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ